

1923 SZEPTEMBER 15.

ERDÉSZETI LAPOK

LXII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

9. FÜZET

KIADJA : AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti :

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 15-én.

* Előfizetési díj félévre 1200 korona

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok (alap. kamat vagy tagdíj) és az időnkint közzétett pótdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek.

(Telefon: 37—22.)

K É R E L E M !

Juliusi számunkban ugyanezen a helyen azzal a kérelemmel fordultunk az Országos Erdészeti Egyesület t. tagjaihoz, hogy a f. év II. felére 1000 K pótdíjat beküldeni sziveskedjenek. Minthogy ennek a kérelemnek eddig csak a tagok kis töredéke tett eleget, újból felkérjük a t. tagokat ezen összeg beküldésére.

Az Erdészeti Lapok nyomdai előállítása (papir nélkül) a januári egységáraknak több mint tizszeresére emelkedett. A lap ily körülmények között csakis a tagjárulékok pontos beküldése esetén jelenhetik meg.

Budapest, 1923 szeptember hóban.

Az Erdészeti Lapok kiadóhivatala.

Földreformnovella.

Az „Erdészeti Lapok“ folyó évi juniusi számában ismerttük a földbirtokreform novelláris módosításának erdészeti vonatkozásait, amelyek a magyar erdőgazdaságot több tekintetben létében veszélyeztették.

Azóta a novella némi átszövegezésben részesült s nevezetesen az erdészetet legközelebről érintő 8. §. bennünket érdeklő pontjai a következő alakban kerültek a törvényhozás elé:

„Az egészen megváltható földbirtokhoz tartozó erdőnek az egész birtokkal együttes megváltását a T. 83. §-a nem gátolja. Az ilyen módon megszerzett erdőt azonban feldarabolni nem szabad, hanem üzemterv szerint kell kezelni s amennyiben ezt máskép nem lehetne biztosítani, állami kezelésbe kell adni.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság a földmivélségi miniszternek a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága meghallgatása után nyilvánított hozzájárulásával kivételesen arra kötelezheti az olyan terület birtokosát, amely területet a hatóság erdő gyanánt tart nyilván (T. 83. §.), de amely terület a valóságban nem erdő és a beerdősítés kötelezettségének hatálya alatt sem áll, hogy a legeltetésre alkalmas és erre a közérdek sérelme nélkül használható említett területéből meghatározott időre haszonbérbe adjon közös legeltetésre annyit, amennyit saját okszerű gazdálkodására és az erdészeti érdekekre figyelemmel nélkülözhet, még pedig az Országos Földbirtokrendező Biróság által megállapított feltételek mellett azoknak, akiket az Országos Földbirtokrendező Biróság erre érdemesnek ítél. Ez a rendelkezés azonban csak kivételesen és akkor nyerhet alkalmazást, ha másképp egyáltalán nem volna lehetséges közlegelőt biztosítani s ennek következtében a közérdek kárával is a helyi állattenyésztés hanyatlásától kellene tartani.

Ha az elengedhetetlenül szükséges közlegelőt még az előbbi bekezdés alapján sem lehetne biztosítani, egészen kivételesen arra is kötelezhető az erdő tulajdonosa, hogy fával tényleg borított erdő területéből, ha az nem véderdő, engedjen át haszonbérbe az előző bekezdésben említetteknek megfelelő

területet, de csak olyant, amelyen a legeltetés a faállománynak és a talajnak károsítása, valamint az erdőfelújítás sérelme nélkül gyakorolható és csak akkor, ha a visszamaradó erdő üzeme okszerűen tovább folytatható és a fatermelés országos érdeke sem szenved. Ez a haszonbérlet csak addig tarthat, ameddig az illető terület kitermelésére kerül a sor, de legfeljebb 10 évig. Ezen bekezdésen alapuló haszonbérlet makkoltatásra nem terjed ki.“

Ebből az új szövegből kivehetően az erdőt megválthatóvá kívánja tenni a kormány; ennek a szándéknak indokait nem ismerjük, nyilván politikummal van dolgunk, mely lapunk tárgykörén kívül esik. Az így származó jogbizonytalanság súlyos gazdasági következményeire, főként az erdősítések és befektetések elhanyagolására, a túlhasználatok előmozdítására már multkor reámutattunk.

Az erdőnek legelő és házhely céljaira való megváltását az új szöveg mellőzi s ebben a tekintetben kétségtelenül javulást jelent, de az erdőgazdaságra mégis óriási veszélyeket rejt magában és küzködő, a jobb jövő utjait kereső erdőgazdaságunkat visszaeséssel fenyegeti.

Az új szöveg ugyan hangsúlyozottan csak kivételesen és időlegesen nyit utat a legeltetésnek az erdőben, tartunk azonban attól, hogy közlegelőink gondozatlan állapota mellett így is óriási ostromnak lesz az erdő kitéve. Mit várhatunk akkor, amikor már most, a novella törvényerőre emelkedése előtt tudunk konkrét esetet, amidőn az első fokon eljáró bíró egyik uradalomnak már beerdősített kopárját ítélte oda egyik községnek legelőül holdankint 6 mm. buza megváltási áron, tehát nem is haszonbér ellenében, bérletként, hanem örök tulajdonul. Hogy ezzel az illető erdőtest ketté lesz szakítva, ezzel a gazdasági szakismerettel nem rendelkező bíró természetesen nem törődik, arról pedig, hogy ily esetben erdészeti tanácsadó álljon rendelkezésre, intézkedést az új szöveg sem tartalmaz, legalább nem világosan.

Az erdőtörvény rendelkezései és az okszerű gazdaság érdekei a gyakorlatban számtalan esetben összeütközésbe fognak kerülni a földbirtokreform-novella alapján támasztható igé-

nyekkel s szomorú tapasztalataink vannak arra nézve, hogy ekkor legtöbb esetben az erdészeti érdekek szorulnak háttérbe.

A novella új szövege elsősorban a bár erdőként nyilvánított, de tényleg nem erdőt képező és erdősítési kötelezettség alatt sem álló területeket szemeli ki legelőbérletül. A végrehajtási utasítás lesz hivatva ezeket a területeket közelebből megjelölni. Nem gondolhatunk másra, mint a kataszterben erdőnek nyilvánított, de régóta más művelés alatt lévő, pl. engedély nélkül régen irtott magánerdő területekre, avagy erdősítésre önként kijelölt, de még be nem erdősített területekre. Ha vélekedésünk helyes, akkor a novella bizonyos mértékben elébe vág az erdők fentartásáról készülő törvénynek, másfelől az Alföld fásítása elől is elvon bizonyos területeket.

A végső esetben igénybevehető *erdei* legelőre nézve nélkülözzük a határozott utalást arra, hogy az csak az üzemtervek keretén belül s az erdőfelügyeleti hatóságok meghallgatása mellett ítélhető meg. A szöveg a legeltetést egészen a kitermelés időpontjáig tolja ki, nem ismer tehát előtilalmat, ami a természetes felújítást teszi szinte kilátástalanná. Az erdőbirtokost kötelezi erdejének legelő céljára való bérbeadására, de az igényjogosultakat semmire sem kötelezi, sem arra, hogy a bérelt terület egyes részeit felváltva legeltessék, sem arra, hogy több marhát ne legeltessenek, mint amennyi annak állatbirása, nem zárja ki az erdőt tönkretevő kecskelegeltetést stb.

Az új szövegnek egyik főhibája azonban ezenfelül az, hogy az igényjogosultak számát sem korlátozza azokra, akiket házhelyre vagy földre egyébként jogosultnak tart a föld-reformtörvény, hanem egyszerűen azt mondja, hogy azoknak adható legelő, akiket az OFB erre érdemesnek tart. Ez ismét egyike azoknak a laza törvény szövegezőéseknek, amelyekkel újabb törvényeinkben oly gyakran találkozunk s amely jelen esetben nagy veszélyt jelent erdeinkre nézve.

Habár tehát a novella új szövege az első tervezettel szemben javulást jelent, mégis az erdőgazda aggodalommal néz ennek az ügynek fejleményei felé, s várva várja azt az időt, amidőn gazdasági törvényeink ismét csak a szigorú okszerűség alapjain épülnek fel — még akkor is, ha így nem népszerűek.